

Pomen programa cepljenja proti HPV

Prim.izr.prof.dr.Alenka Kraigher

Center za nalezljive bolezni
Nacionalni inštitut za javno
zdravje

Iztočnice

- Program cepljenja z dobro opredeljenimi nameni in cilji predstavlja enega od najpomembnejših javnozdravstvenih preventivnih programov.
- Cepljenje z namenom zavarovanja pred boleznimi je vrednota in vsak človek ne glede na starost mora imeti enake možnosti, opredeljene v nacionalnem programu.

Z dokazi je podprto

- zaradi cepljenja se je zmanjšala obolevnost in smrtnost za mnogimi nalezljivimi boleznimi
- s cepljenjem se lahko izkorenini bolezni
- cepljenja so doprinesla h kakovosti življenja prebivalstva

Vplivi na uspešnost programa timsko delo

- Program cepljenja
 - dostopnost, prilagodljivost, sprejemljivost
- Sistem zdravstvenega varstva
- Zaupanje
 - stroka
 - prebivalci
 - politika
 - financiranje

Izhodišča za program cepljenja proti HPV

- cepljenje proti HPV predstavlja varen in učinkovit ukrep za zmanjšanje bremena okužb s HPV, RMV v kombinaciji s programom presejanja RMV in znatno zmanjša pojavnost cervikalnih displazij
- zmanjša pojavnost genitalnih bradavic
- zmanjša stroške preventivnega programa presejanja, diagnostike in zdravljenja

Osnova za uvedbo program cepljenja v Sloveniji

Breme okužb s različnimi tipi HPV.

Breme RMV in genitalnih bradavic.

Učinkovitosti razpoložljivih cepiv proti HPV pri preprečevanju RMV oz. dolgotrajnih okužb z visokorizičnimi HPV in predstopenj raka materničnega vratu, drugih s HPV povezanih rakov in genitalnih bradavic.

Rezultati raziskav o sprejemljivosti/varnosti cepljenja proti HPV

Osnova za uvedbo programa cepljenja v Sloveniji

- Zajeti ustrezno ciljno skupino glede na:
 - podatke o starosti ob začetku spolnih stikov
 - podatke o starostno specifični prevalenci okužb s HPV
 - možnosti za izvedbo cepljenja – ob obstoječih sistematskih pregledih
 - podatke o sprejemljivost cepljenja pri ciljni skupini (starši)?

Pogoji za uvedbo programa cepljenja

- dopolnilno usposabljanje zdravstvenega osebja,
- ozaveščanje staršev,
- stabilna preskrba s cepivi,
- zagotovljeno vodenje evidenc,
- zagotovljeno poročanje o izvedenem cepljenju in neželenih učinkih
- povezava med spremljanjem cepljenja proti HPV in programom presejanja

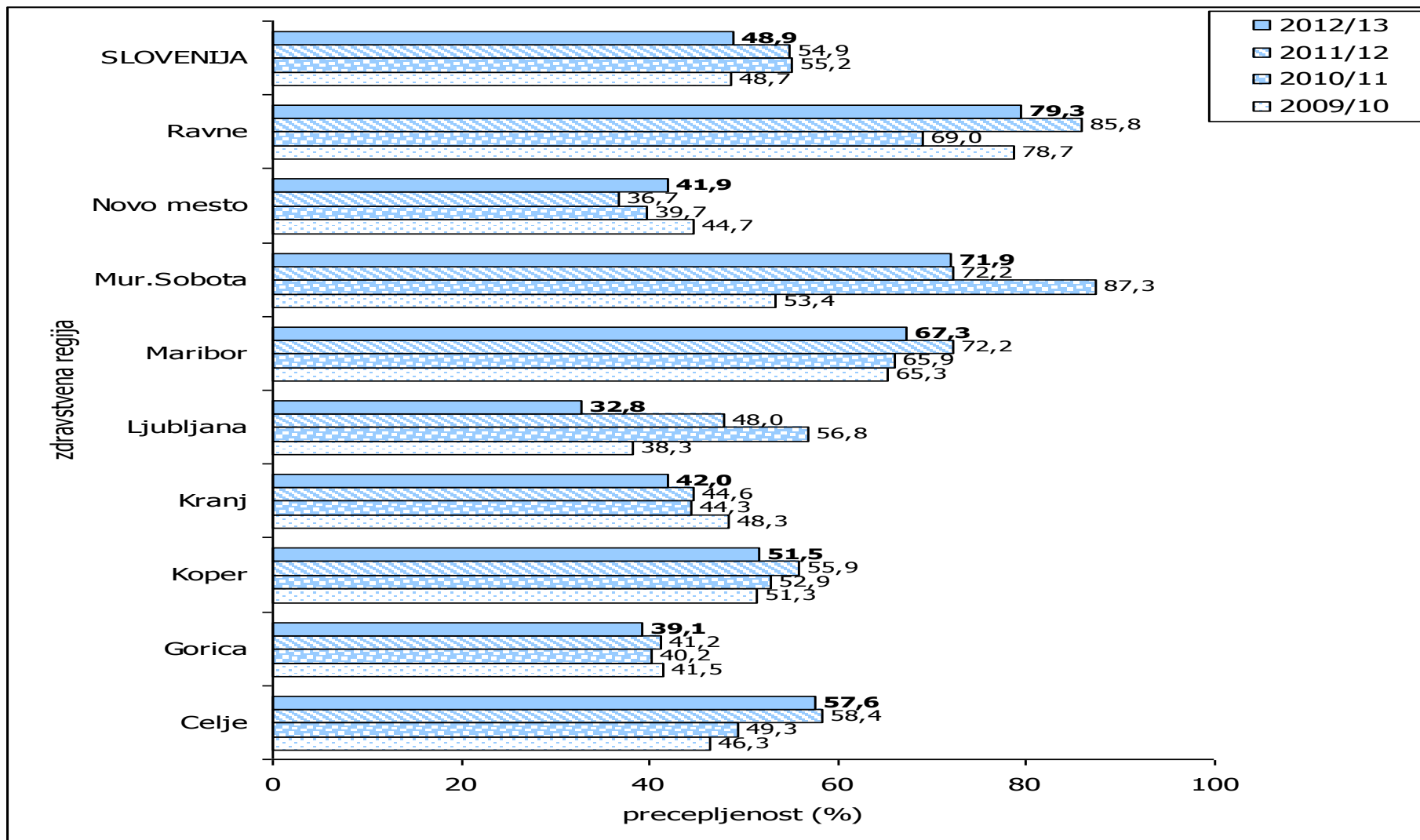
Sistematično cepljenje proti HPV v Sloveniji

- Cepljenje proti okužbi s HPV z dvo- in štiri-valentnim cepivom je v Sloveniji na voljo od leta 2007.
- Prostovoljno in brezplačno sistematično cepljenje uvedeno v šolskem letu 2009/10
- Popolno cepljenje: 3 odmerki (4-valentno cepivo) izvajajo šolski zdravniki
- Prvi odmerek ob sistematskem pregledu v 6. razredu, druga dva odmerka pa ob dveh namenskih pregledih

EMA odobrila shemo cepljenja z 2 odmerkoma za obe cepivi

- pri starosti do 13 oz. 14 let sta za zaščito dovolj 2 odmerka cepiva proti HPV s presledkom najmanj 5 oz. 6 mesecev
- začetku 2014 sprememba SPC
- WHO maja 2014 priporočila shemo cepljenja z 2 odmerkoma za obe cepivi
- uvedle Avstrija, Velika Britanija, Francija, Nizozemska, Liechtenstein, Švica, del Kanade

Delež cepljenih deklic 2009-2013

Cepljenje proti HPV v EU

Cepljenje proti HPV priporoča 26 od 33 držav. 10 držav je uvedlo tudi zajem več kot ene starostne skupine

Delež cepljenih 17 % - 81 % (2010)

- 30 % v Francija, Luksemburg, Norveška,
- 50 % Danska, Italija
- 55 % Slovenija
- 81 % Velika Britanija
- 80 % Portugalska, Avstralija

Učinkovitost in varnost cepljenja proti HPV

- spremljanje varnosti po odobritvi cepiva od junija 2006 do marca 2013 ni pokazalo novih varnostnih zadržkov v zvezi s cepivi proti HPV
- ni podatkov o povezavi med cepljenjem in avtoimunskimi boleznimi
- varnostni profil - cepiva proti HPV so varna in učinkovita

Neželeni učinki po cepljenju Zora

državni program zgodnjega odkrivanja
predrakavih sprememb
materničnega vratu

proti HPV- 2008-2013, Slovenija

Leto	Razdeljeni odmerki	Število NU
2008	5.056	11
2009	14.577	13
2010	20.530	31
2011	17.973	18
2012	15.371	32
2013	13.957	14

Smernice ECDC glede cepljenja dečkov

- zaenkrat je cepljenje deklet proti okužbam s HPV bolj stroškovno učinkovito kot cepljenje dečkov.
- odločitev za cepljenje dečkov mora temeljiti na podatkih o epidemiologiji s HPV povezanih boleznih, stroškovni učinkovitosti in dostopnosti cepiva
- cepljenje dečkov je smiselno tudi zaradi vzpostavljanja kolektivne zaščite.

Priložnosti za izboljšave

- okrepiti zagovornišтво cepljenja proti HPV
- prilagoditi informacije za starše in ciljne skupine glede na prepoznane ovire in razloge za oklevanje oz. odklanjanje
- doseči sinergijo med cepljenjem in presejanjem - cenovno učinkovito in z maksimalnimi koristmi za ženske
- povezati podatke iz registra cepljenja in registra raka

Iztočnice za nadaljevanje programa

- Katere strategije bi bile najprimernejše za dvig in vzdrževanje ozaveščenosti o cepljenju proti HPV?
- Ali smo uporabili vse možnosti sodobnih poti komuniciranja?
- Ali bi bilo ob rutinskem skriningu na RMV primerno tudi ozaveščanje o pomembnosti cepljenja otrok proti HPV?

Iztočnice za nadaljevanje programa

- Ali vemo kateri socialni dejavniki in vedenje (življenjski slog) vplivajo na sprejemljivost cepljenja proti HPV?
- Ali poznamo odnos, znanje in prakse zdravstvenih delavcev glede cepljenja proti HPV?

Literatura

- [Watson M1](#), [Shaw D](#), [Molchanoff L](#), [McInnes C](#). Challenges, lessons learned and results following the implementation of a human papilloma virus school vaccination program in South Australia. [Aust N Z J Public Health](#). 2009;33(4):365-70. doi: 10.1111/j.1753-6405.2009.00409.x.
- [Graham JE1](#), [Mishra A](#). Global challenges of implementing human papillomavirus vaccines. [Int J Equity Health](#). 2011;10(1):27. doi: 10.1186/1475-9276-10-27.
- [Garland SM1](#), [Skinner SR](#), [Brotherton JM](#). Adolescent and young adult HPV vaccination in Australia: achievements and challenges. [Prev Med](#). 2011;53 Suppl 1:S29-35. doi: 10.1016/j.ypmed.2011.08.015.
- [Ling WY1](#), [Razali SM](#), [Ren CK](#), [Omar SZ](#). Does the success of a school-based HPV vaccine programme depend on teachers' knowledge and religion? -A survey in a multicultural society. [Asian Pac J Cancer Prev](#). 2012;13(9):4651-4.
- [Hayes KA1](#), [Entzel P](#), [Berger W](#), [Caskey RN](#), [Shlay JC](#), [Stubbs BW](#), [Smith JS](#), [Brewer NT](#). Early lessons learned from extramural school programs that offer HPV vaccine. [J Sch Health](#). 2013;83(2):119-26. doi: 10.1111/josh.12007.

Literatura

- [Markowitz LE](#)¹, [Tsu V](#), [Deeks SL](#), [Cubie H](#), [Wang SA](#), [Vicari AS](#), [Brotherton JM](#). Human papillomavirus vaccine introduction-the first five years. [Vaccine](#). 2012;30 Suppl 5:F139-48. doi: 10.1016/j.vaccine.2012.05.039. Erratum in: [Vaccine](#). 2014;32(10):1225.
- [Ruijs WL](#)¹, [Hautvast JL](#), [van IJzendoorn G](#), [van Ansem WJ](#), [Elwyn G](#), [van der Velden K](#), [Hulscher ME](#). How healthcare professionals respond to parents with religious objections to vaccination: a qualitative study. [BMC Health Serv Res](#). 2011;12:231. doi: 10.1186/1472-6963-12-231.
- [Canfell K](#)¹, [Chesson H](#), [Kulasingam SL](#), [Berkhof J](#), [Diaz M](#), [Kim JJ](#). Modeling preventative strategies against human papillomavirus-related disease in developed countries. [Vaccine](#). 2012;30 Suppl 5:F157-67. doi: 10.1016/j.vaccine.2012.06.091.
- [Fregnani JH](#)¹, [Carvalho AL](#), [Eluf-Neto J](#), [Ribeiro Kde C](#), [Kuil Lde M](#), [da Silva TA](#), [Rodrigues SL](#), [Mauad EC](#), [Longatto-Filho A](#), [Villa LL](#). A school-based human papillomavirus vaccination program in barretos, Brazil: final results of a demonstrative study. [PLoS One](#). 2013;8(4):e62647. doi: 10.1371/journal.pone.0062647.

Literatura

- [Garland SM](#). The Australian experience with the human papillomavirus vaccine. [Clin Ther.](#) 2014;36(1):17-23. doi: 10.1016/j.clinthera.2013.12.005.
- [Tsu VD](#)¹, [Cernuschi T](#), [LaMontagne DS](#). Lessons Learned From HPV Vaccine Delivery in Low-Resource Settings and Opportunities for HIV Prevention, Treatment, and Care Among Adolescents. [J Acquir Immune Defic Syndr.](#) 2014;66 Suppl 2:S209-16. doi: 10.1097/QAI.0000000000000175.
- [Grandahl M](#)¹, [Tydén T](#), [Rosenblad A](#), [Oscarsson M](#), [Nevéus T](#), [Stenhammar C](#). School nurses' attitudes and experiences regarding the human papillomavirus vaccination programme in Sweden: a population-based survey. [BMC Public Health.](#) 2014;14:540. doi: 10.1186/1471-2458-14-540.
- [Smith MA](#)¹, [Canfell K](#). Testing previous model predictions against new data on human papillomavirus vaccination program outcomes. [BMC Res Notes.](#) 2014;7:109. doi: 10.1186/1756-0500-7-109.

Literatura

- http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/20120905_GUI_HP_V_vaccine_update.pdf
- http://ecdc.europa.eu/en/publications/publications/20120905_gui_hpv_vaccine_update.pdf
- <http://www.cdc.gov/vaccines/schedules/hcp/imz/child-adolescent.html>
<http://www.immunise.health.gov.au/internet/immunise/publishing.nsf/Content/immunise-hpv>
- http://bmg.gv.at/cms/home/attachments/3/7/1/CH1100/CMS1391182290312/hpv-parents_information.pdf
- [http://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/294845/Minutes HPV Subcommittee meeting Jan 2014 final.pdf](http://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/294845/Minutes_HP_V_Subcommittee_meeting_Jan_2014_final.pdf)
- http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/EPAR_Summary_for_the_public/human/000721/WC500024634.pdf
- <http://vaccine-schedule.ecdc.europa.eu/Pages/Scheduler.aspx>